

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

FIȘA DISCIPLINEI*

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
Facultatea	Teologie
Departament	Teologie Pastorală
Domeniul de studiu	Teologie
Ciclul de studii	2018-2020
Specializarea	Teologie Istorică

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Școală, națiuni și confesiuni în Transilvania în epoca modernă			
Codul cursului	Tipul cursului	An de studiu	Semestrul	Număr de credite
38.01.S.03.I.210	Obl.	II	1	8
Tipul de evaluare	Categoría formativă a disciplinei (DF=fundamentală.; DD=domeniu; DS=specialitate; DC=complementară)			
Examen	Examen			
Titular activități curs	Prof. Dr. Paul Brusanowski			
Titular activități seminar / laborator/ proiect	Prof. Dr. Paul Brusanowski			

3. Timpul total estimat

Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total
1	2	-	-	3
Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total (NOAD _{sem})
14	28	-	-	42

Distribuția fondului de timp pentru studiu individual		Nr.ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		66
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri		40
Tutoriat:		10
Examinări:		2
Total ore alocate studiului individual (NOSI _{sem})		158
Total ore pe semestru (NOAD _{sem} + NOSI _{sem})		200

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Discipline necesar a fi promovate anterior	
Competențe	Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Internet Explorer)

5. Condiții (acolo unde este cazul)

De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Participare activă • Lectura suportului de curs
---------------------------	---

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

De desfășurare a sem/lab/pr	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura bibliografiei recomandate • Elaborarea și susținerea lucrărilor planificate • Participare activă.
-----------------------------	---

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoaște și înțelege fluxul Istoriei bisericești din perioada studiată; • cunoaște cele mai importante momente ale Istoriei bisericești și școlare din perioada studiată; • cunoaște istoria Bisericii din perioada studiată așa cum este relatată în izvoarele istorice din această perioadă; • cunoaște analiza unor acte legislative emise în perioada respectivă, cu privire la școlile primare.; • explică evoluția dintre Biserică și statul maghiar dualist din această perioadă; • aplică lecțiile istorice învățate realităților istorice actuale.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea unei înțelegeri holistice a evoluției istorice a relațiilor dintre statul maghiar dualist și confesiunile ardeleni, realizând conexiuni cu alte discipline, precum Istoria, Dreptul bisericesc și Istoria pedagogiei; • Dezvoltarea capacității de înțelegere teologică a fenomenului istoric. Stimularea interesului pentru evaluarea teologică a fenomenului istoric. Cultivarea capacităților creative și a gândirii istorico-teologice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Cursul urmărește evoluția istorică a politicii școlare a guvernelor austriece de până în anul 1867 și apoi maghiare din epoca dualistă, precum și reacția confesiunilor, în special a Bisericii Ortodoxe;
Obiectivele specifice	Cursul propune studenților o introducere în realitățile confesionale ale Transilvaniei și Ungariei în contextul politic habsburgic. Totodată, prezintă legătura strânsă existentă între autonomia confesională și dezvoltarea sistemului educațional.

8. Conținuturi

Curs		Nr. ore
Curs 1	Imperiul habsburgic: Țările Coroanei, etnii și confesiuni;	1
Curs 2	Sistemul confesional din Regatul Ungariei: Biserica Catolică de Stat și Bisericile autonome protestante și ortodoxă. Națiunea confesională ilirică;	1
Curs 3	Evoluția legislației școlare în Imperiul Habsburgic de la Maria Tereza până în 1848;	1
Curs 4	Reforma educațională a Ministerului Cultelor și Instrucțiunii publice de la Viena;	1
Curs 5	Obținerea autonomiei școlare a Bisericii Ortodoxe în deceniul neoabsolutist. Meritele episcopului Andrei Șaguna;	1
Curs 6	Opera de organizare a învățământului primar românesc din Transilvania în epoca liberalismului constituțional (1860-1867);	1
Curs 7	Izvoarele ideologiei naționaliste maghiare și maghiarizante;	1
Curs 8	Legătura dintre reforma școlară și problema privilegiilor și fondurilor Bisericii Romano-Catolice din Ungaria;	1
Curs 9	Modul de organizare a confesiunilor din Ungaria, la începutul epocii dualiste. Politica religioasă a ministrului Eötvös József;	1
Curs 10	Politica școlară și confesională a ministrului Trefort Ágoston (1872-1888);	1
Curs 11	Politica școlară și confesională a miniștrilor Csáky Albin (1888-1894) și Wlassics Gyula (1895-1903);	1

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Curs 12	Tendențele de maghiarizare a învățământului din Ungaria între anii 1903-1907, sub îndrumarea miniștrilor Berzeviczy Albert și Lukács György;	1
Curs 13	Apogeul politicii de maghiarizare prin școală, în timpul ministeriatului lui Apponyi Albert;	1
Curs 14	Măsurile școlare ale Guvernelor Tisza István și Wekerle Sándor în ultimii cinci ani ai existenței Ungariei Mari.	1
Total ore curs:		14
Seminar/Laborator		Nr. ore
Sem 1	Biserica Catolică – Biserică de Stat în Regatul Ungar.	2
Sem 2	Bisericile protestante din Transilvania	2
Sem 3	Catolicismul ardelean	2
Sem 4	Ortodoxia românească – de la toleranță la receptare juridică	2
Sem 5	Națiunea multiethnică „ilirică”. Sârbi și români în Ungaria	2
Sem 6	Fenomenul uniatic din Transilvania și Ungaria	2
Sem 7	Fondurile catolice din Ungaria și Transilvania	2
Sem 8	Conceptul de autonomie bisericească la liberalii maghiari	2
Sem 9	Naționalismul maghiar. Etapele legislative ale planului de maghiarizare a popoarelor nemaghiare din Ungaria	2
Sem 10	Rolul mitropolitului Andrei Șaguna în propășirea Ortodoxiei românești	2
Sem 11	Instituțiile autonome ale Mitropoliei românești din Transilvania și Ungaria	2
Sem 12	Rolul Senatelor școlare din eparhiile Bisericii ortodoxe românești din Transilvania și Ungaria	2
Sem 13	Separarea ierarhică dintre sârbi și românii din Banat	2
Sem 14	Discuțiile privind arondarea eparhiilor din Mitropolia Transilvaniei	2
Total ore seminar/laborator		28

Metode de predare

Curs	Expunere. Lectura explicativă
Seminar	Conversația euristică. Dezbateri. Metode de interpretare a documentelor

Bibliografie

Referințe bibliografice recomandate	<ul style="list-style-type: none"> Paul Brusnawski, <i>Învățământul confesional ortodox român din Transilvania între anii 1848-1918. Între exigențele statului centralist și principiile autonomiei bisericești</i>, 614 p., Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2010; Mircea Păcurariu, <i>Politica statului ungar față de Biserica românească din Transilvania în perioada dualismului (1867-1918)</i>, Sibiu, 1986.
-------------------------------------	---

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Referințe bibliografice suplimentare	<ul style="list-style-type: none"> Nicolae Bocșan, <i>Națiune și confesiune în Transilvania în secolul al XIX-lea: cazul Mitropoliei române</i>, în "Etnie și confesiune în Transilvania. Secolele XIII-XIX", Oradea, 1994, p. 97-188; Augustin Bunea, <i>Discursuri, Autonomie bisericească, Diverse</i>, Blaj, 1903; Eötvös József, <i>Chestiunea de naționalitate</i>, traducere de Sever Bocu, Arad, 1906; Onisifor Ghibu, <i>Catolicismul unguresc în Transilvania și politica religioasă a statului român</i>, Cluj, 1924; Idem, <i>Viața și organizația bisericească și școlară în Transilvania și Ungaria</i>, București, 1915; Idem, <i>Școala românească din Ungaria</i>, Sibiu, 1912; Idem, <i>Cercetări privitoare la situația învățământului nostru primar și la educația populară</i>, Sibiu, 1911; Mircea Păcurariu, <i>Două sute de ani de învățământ teologic la Sibiu</i>, Sibiu, 1987; Antonie Plămădeală, <i>Lupta împotriva deznaționalizării românilor din Transilvania în timpul dualismului austro-ungar, în vremea lui Miron Romanul</i>, Sibiu, 1986
--------------------------------------	---

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Se realizează prin contacte periodice cu acesteia în vederea analizei problemei.

- Elaborarea unor instrumente eficiente de cunoaștere și analiză a fenomenului istoric;
- Realizarea unei percepții creștine sănătoase asupra lumii, vieții și istoriei;
- Programarea unor activități ecleziale și pastorale în conformitate cu percepția creștină autentică asupra istoriei.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Ponderea în nota finală	Obs.**
Curs	Evaluare finală	Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student	60%	CPE
Seminar	Activitate la seminar	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice 	40%	CPE
		<ul style="list-style-type: none"> Implicare în dezbateri 	10%	

Standard minim de performanță: 50% rezultat după însumarea punctajelor ponderate.

(*) Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

(**) CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală;

Data completării: 24.09. 2020

Data avizării în Departament: 5.10.2020

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Prof. Dr. Paul Brusanowski	
Director de departament	Prof. Dr. Paul Brusanowski	

